

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-54045643-610-22968684
Konu : Soru Önergeleri (7/36808)

7/36808
GK 52

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28.11.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1748470 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Sayın Prof. Dr. Mühip KANKO'ya ait 7/36808 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/36808) (3 Sayfa)

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**KOCAELİ MİLLETVEKİLİ SAYIN PROF. DR. MÜHİP KANKO'YA AİT 7/36808
ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Bitki koruma ürünlerinin ruhsatlandırma iş ve işlemleri 5996 sayılı “Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu” ve bu kanuna dayanılarak hazırlanan “Bitki Koruma Ürünlerinin Ruhsatlandırılması ve Piyasaya Arzı Hakkında Yönetmelik” hükümleri çerçevesinde yürütülmektedir.

Ülkemizde kullanılacak bitki koruma ürünü aktif maddesi ruhsat başvurularında Avrupa Birliği (AB) veya G8 ülkelerinde ruhsatlı olma şartı aranmaktadır. Aktif madde veya maddelerin kullanımını sonlandırma sürecinde de AB müktesebatı doğrultusunda hareket edilmektedir.

Yasaklı bir bitki koruma ürünü veya teknik maddesinin ülkemize girişi söz konusu değildir. Ancak üçüncü ülkelere ihraç edilmek amacıyla, Bakanlığımızca uygun bulunması durumunda ihracat amaçlı ithalatına izin verilmektedir.

İhracat amaçlı imalatı veya dolumu uygun görülen bitki koruma ürünleri ve bu ürünlerin imalatında kullanılan teknik maddelerin ithalatı “Bitki Koruma Ürünleri ile Hammaddelerinin İthalatı Hakkında Yönetmelik” kapsamında yürütülmektedir. Ürünlerin imalat, sevkiyat ve ihracat süreçleri Bakanlığımız kontrol görevlileri gözetimin ve denetiminde yürütülmektedir.

Ülkemizde üretilen taze meyve ve sebzelerde yasaklı ve hatalı ilaç kullanımı ile kalıntının önlenmesi amacıyla, bitki koruma ürünlerinin satışı ve kullanımı ile meyve ve sebzelerin üretimi ve tüketime sunulmasını içeren “çiftlikten sofraya gıda güvenilirliği” uluslararası yaklaşım doğrultusunda Bakanlığımız tarafından üreticiler, paketleme ve ambalajlama tesisleri, toptan ve perakende satış noktaları ile taze meyve ve sebze hallerinde denetimler yapılmaktadır.

Bakanlık “Numune Alma Planı” doğrultusunda 28 ürün grubundan her safhada numune alınmaktadır. Bu kapsamda Bakanlığımızca yurtiçi pestisit kalıntı denetim ve kontroller sonucunda “Türk Gıda Kodeksi Pestisitlerin Maksimum Kalıntı Limitleri Yönetmeliği” nde belirtilen maksimum kalıntı limitlerinin üzerinde pestisit kalıntısı çıkması ya da tavsiye dışı kullanımının tespit edilmesi halinde ilgili işletmelere ve üreticilere yasal işlem (imha, hasat geciktirme, para cezası, savcılığa suç duyurusu vb.) uygulanmaktadır.

Ülke genelinde Bakanlığımızca yapılan resmi kontrol ve denetim faaliyetlerinde mevzuata uygun olmayan bitki koruma ürünlerinin tespit edilmesi halinde ilgililer hakkında idari ve adli yaptırım uygulanmaktadır.

Bakanlığımızın yaptığı kontroller sonucunda sahip olduğu bilgileri, 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanun’unun 31’inci maddesinin altıncı fıkrası uyarınca kamuoyunun bilgisine sunabileceği hükme bağlanmıştır.

Ayrıca, Gıda ve Yemin Resmi Kontrolüne Dair Yönetmeliğin 8’inci maddesi gereğince kişilerin hayatını ve sağlığını tehlikeye düşürecek şekilde bozulmuş, değiştirilmiş gıdaları üreten ve/veya satan firmanın adı, ürün adı, markası, parti ve/veya seri numarasının Bakanlık resmi internet sitesinde Bakanlıkça kamuoyunun bilgisine sunabileceği hükümü yer almaktadır.

Kamuoyu duyuruları Kanun ve Yönetmelik ile belirlenen çerçevede “<https://guvenilirgida.tarimorman.gov.tr>” internet adresi üzerinden sürdürülmektedir.

Ülkemizden ihraç edilen ve herhangi bir nedenle ülkemize geri dönen ürünlerin tamamında; öncelikle gümrükte ayniyat tespiti yapılmakta, ayniyat tespiti yapıldıktan sonra ürünler Bitki Karantinası Yönetmeliği, Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği ve yem mevzuatı kapsamında %100 bitki sağlığı ve gıda/yem güvenliği yönünden resmi kontrollere tabi tutulmaktadır.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Yapılan resmi kontroller sonucunda, mevzuata uygun olmayan ürünlerin ülkemize girişine izin verilmemektedir

AB üye ülkeleri tarafından AB mevzuatına göre yapılan resmi kontroller sonucunda tespit edilen olumsuzluklar, AB Komisyonuna bildirilmekte ve Komisyon tarafından yapılan nihai değerlendirme sonucu Gıda ve Yemde Hızlı Alarm Sistemi (RASFF) üzerinden ilan edilmektedir.

RASFF üzerinden ilan edilen bildirimler kısıtlama olmaksızın erişime açıktır. Ülkemiz menşeli ürünler hakkında da zaman zaman RASFF üzerinden bildirim alınabilmektedir. Her bir RASFF bildirim için ayrı ayrı izlenebilirlik denetimleri gerçekleştirilmektedir. Bildirime konu ürünün birincil üreticisi tespit edilmekte ve ilgili birimlerimiz tarafından üreticiye yönelik gerekli eğitimler verilmektedir. Bakanlığımızca yapılan çalışmalar ve alınan önlemler AB Komisyonuna düzenli olarak iletilmektedir. Bildirim alan ihracatçı ve bildirim konu ürüne yönelik resmi kontroller de artırılmaktadır.

Bakanlığımızca yürütülen çalışmalar sonucunda ülkemiz menşeli ürünlerle ilgili RASFF bildirim sayısında son 3 yılda %60 düşüş sağlanmıştır.

Bakanlığımızca 2026 yılında bitki koruma ürünlerini kayıt altına alarak ve standart doz dışında alım, satım ve kullanımına izin verilmeyecektir. Bu kapsamda Bitki Reçete (B-Reçete) sistemiyle bitki koruma ürünlerinin izlenebilirliğini ve kayıtlılığını sağlanacaktır.

Resmi denetimlerde alınan numunelerin laboratuvar analizi sonucunda taklit veya tağşiş yapıldığı kesinleşen ürünlerle ilgili olarak, bu ürünleri üreten her bir firma hakkında (ilgili partiye yönelik olarak) idari para cezası uygulanmakta, ürünler toplatılarak mülkiyeti kamuya geçirilmektedir. Laboratuvar analizleri neticesinde içeriğinde kişilerin sağlığını tehlikeye düşürebilecek şekilde ilaç etken maddesi tespit edilen ürünler ise masrafları sorumlusuna ait olmak üzere piyasadan toplatılmakta ve ürünlerin mülkiyeti kamuya geçirilmektedir. Ayrıca bu ürünleri üreten veya piyasaya arz edenler hakkında kamunun sağlığına karşı suçlar kapsamında Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunmaktadır. Kanunun öngördüğü şekilde idari yaptırım uygulanan söz konusu işletmelerin sektördeki faaliyetlerinden men edilme kararları ise yargı birimleri tarafından verilmektedir.

Bakanlığımız, gıda kaynaklı hastalıklarla ilgili çalışmaları 5996 sayılı Kanun ve Gıda Kaynaklı Hastalıklara İlişkin Resmi Kontrol Prosedürü doğrultusunda yürütmektedir. Prosedür; kamu kurumları ile gerçek veya tüzel kişiler tarafından gıdanın üretimi, işlenmesi ve dağıtım aşamalarında ortaya çıkabilecek vaka ve salgınları kapsamaktadır.

81 il tarım ve orman müdürlüğü, Bakanlığımıza bağlı gıda kontrol laboratuvarları ve Sağlık Bakanlığı il sağlık müdürlüklerinde irtibat noktaları oluşturulmuş olup salgın durumlarında kurumlar arası koordinasyon sağlanmaktadır.

Gıda kaynaklı hastalık bildirimini (Sağlık Bakanlığı, Alo 174, WhatsApp İhbar Hattı veya diğer başvuru kanalları) alınır alınmaz Bakanlığımızca aynı gün resmi kontrol yapılmaktadır. Şikâyete konu ürünler ile risk taşıyan hammaddelerden numune alınmakta, numuneler laboratuvara ivedilikle gönderilmekte ve hızlı test yöntemleriyle analiz edilmektedir. İl sağlık müdürlükleri tarafından eş zamanlı su numuneleri alınmaktadır.

Numune sonuçlarının uygunsuz çıkması hâlinde, konu kamunun sağlığına karşı suçlar kapsamında değerlendirilmek üzere Cumhuriyet Başsavcılığına iletilmekte; ayrıca 5996 sayılı Kanun kapsamında idari işlemler uygulanmaktadır.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Bazı yazılı ve görsel medya organlarında dondurma ve maden suyu ürünlerinde bakteri bulunduğuna dair yer alan haberler üzerine yapılan incelemelerde, söz konusu analizlerin firmalar tarafından iç kontrol kapsamında yaptırıldığı tespit edilmiştir. Ürünlerin ihracata konu olduğu, iç piyasaya sunulmadığı ve gıda güvenilirliğini ihlal eden herhangi bir bulguya rastlanmadığı tespit edilmiştir. İhracatın gerçekleştiği ülkede de bir olumsuzluk tespit edilmemiştir. Bu kapsamda bahsi geçen ürünlerle ilgili işlem tesis edilmesine gerek duyulmamıştır.

2025 yılında ülke genelinde konusunda uzman 8.113 gıda kontrol görevlisi tarafından yurtiçi gıda resmi kontrolleri gerçekleştirilmektedir.

Bitki Koruma Ürünlerinin Toptan ve Perakende Satılması ile Depolanması Hakkında Yönetmelik" hükümlerine göre bitki koruma ürünlerinin toptan veya perakende satışı Bakanlığımızca yetkilendirilen Bayi veya Toptancı izin belgesine sahip gerçek veya tüzel kişiler tarafından Bakanlığımızca onaylı satış yerlerinde yapılmaktadır.

Yönetmelik gereği, bitki koruma ürünü satmaya yetkilendirilmiş bayi ve toptancılar ile bunlara ait bitki koruma ürünü depoları, Bakanlığımızca yılda en az bir kez olmak üzere gerekli görüldüğü hallerde ve yeterli sıklıkta yerinde kontrol edilmektedir.

Bitki koruma ürünlerinin ithalat ve üretim aşamasından kullanımına kadar süreçteki hareketlerinin izlenmesi için, Bakanlığımızca Bitki Koruma Ürünlerinin Takip Sistemi kurulmuş ve 01.01.2018 tarihi itibarıyla kullanıma geçilmiştir. Bakanlığımızca ruhsatlı bitki koruma ürünlerinin satışları bu sistem üzerinden yapılmakta ve Bakanlığımızca kontrol edilebilmektedir.

Piyasada yapılan denetim ve kontroller kapsamında bitki koruma ürünlerinin dağıtım, depolanması ve satışı ile ilgili bu alanda düzenlenmiş mevzuata aykırılık tespit edilmesi halinde, sorumluları hakkında gerekli işlemler tesis edilmektedir.